

» Vi har udhulet folkeskolen i sådan en grad, at uagtet om en elev er over, middel eller under niveauet for sit klassetrin, går det ud over undervisningsmiljøet.

GEETI AMIRI, lærer og forfatter, i Berlingske

61 pct. af danskerne har fået lidt eller meget lavere tillid til Skat i de seneste 10 år. 36 pct. har en lidt eller meget højere tillid.

PÅ KANTEN

Al magt til skønheden

havde stemmeret til kommunalvalg i Løkken-Vrå kommune.

Til ovennævnte citat "§ 7. stk. 1., citat: "På hver parcel må der kun opføres et enkelt sommerhus til (sommer-) bolig for en familie---.", Var den lagt ind i lokalplanen dengang havde vi ikke haft problemet i dag. Nu prøver man at lægge minihoteller i Hjørring kommune mellem sommerhusene.

Det er på tide at sige stop for byggetilladelser til minihoteller i Hjørring Kommunes sommerområder, hvor de kan blive bygget fra Kandestederne/Skiveren i nord til Løkken i syd. En kyststrækning med pragtfulde sandstrand og natur, som man ikke finder mange andre steder i Danmark.

Er det det, som Hjørring Byråd ønsker?

Her må man tænke sig ganske gevaldig om som politiker. Skal Hjørring Kommunes sommerhusområder plantes til med sommerhoteller? Man var trods alt klogere på Christiansborg, da man flyttede hoteller m.m. til områder bag sommerhusområdet.

har det på samme måde.

Mange lærere føler sig presset til at nå de faglige læringsmål, der er sat, men det er helt uholdbart, at eleverne presses til at lære det hele på den halve tid, og det er endnu mere uholdbart, at en i forvejen presset lærerstab skal stresses sig vej igennem sit arbejdsliv, der i forvejen har været udfordret i snart et helt år.

Vi skal huske at holde fast i, at vores børn har hele livet foran sig, og at vi før corona havde rigtig dygtige elever sammenlignet med andre lande. Vores børn og unge skal nok lære det, de skal lære, når stormen engang har lagt sig, og når de får brug for det, og derfor mener jeg, at folkeskolen skal fokusere på de mest nødvendige og grundlæggende færdigheder og den sociale læring, som er gået tabt, når børnene vender tilbage til skolen til en normal hverdag. Hvis vores lærere og elever skal komme hele igennem denne corona-tid, så skal vi sænke barren og turde at slå bremsen i.

MORRIS: Den engelske designpioner William Morris (1834-96) har haft en gennemgribende betydning for dansk design og kunst.

Efter en lang periode i skammekrogen er han igen aktuel og inspirerer og i 2019 havde Nivaagaards Malerisamling en stort anlagt og længe ventet udstilling med Morris på dansk grund. Den første af sin slags.

MORRIS var intet mindre end en exceptionel idealist i sin samtid.

Han drømte om at skabe skønhed til alle og om en bedre verden hvor han inden for sit virke med kunst, design, poesi og filosofi udgjorde en modpol til industrialiseringens skyggesider.

Om sit udgangspunkt siger Morris et sted: "Bortset fra ønsket om at skabe smukke ting har den fremmeste passion i mit liv været, og er fortsat, hadet til den moderne civilisation".

HER ER det især sorgen over at se hovedstaden London blive forvandlet til en tætbygget metropol indhyldet i røg fra kulbrande og os fra de mange fabrikker der rammer Morris.

På 30 år gik England fra at være et landbrugsland til at blive en industrination.

Gamle bygninger blev revet ned til fordel for fabrikker. Mennesker rejser i hotbetal fra land til by og fra at være en by på én million indbyggere i år 1800 huser London hundrede år senere 6,7 millioner.

IDAG har byen et indbyggertal på 9,7 millioner og er en af EU's mest tætbefolkede hovedstæder.

Industrialiseringen giver desværre ikke arbejderne gode arbejdsvilkår. Næsten syv ud af ti børn i arbejderklassen overlever ikke barndommen og ca. 80.000 kvinder og unge piger lever af prostitution.

FORFATTEREN Charles Dickens (1812-70) bliver den første forfatter der begynder at skildre de ubemidlede og oversetes vilkår med fortællinger om bl.a. den hjemløse dreng Oliver Twist.

Ud af industrialiseringen fødtes den moderne verden, som vi fortsat har rødder i

når vi ser på relationen mellem individ og samfund.

ALLEREDE tilbage i 1800-tallet stiler koryfæer som Charles Darwin (1809-82) og Sigmund Freud (1856-1939) ud fra deres respektive faglige kompetencer spørgsmålene: Hvem er vi, og hvad er det gode liv for individet og for fællesskabet?

Tanker om bæredygtighed, udbygning af jordens ressourcer, livskvalitet og arbejdslivets indvirkning på menneskers fysiske og mentale helbred formuleredes allerede på denne tid, som Maren Bramsen skriver i kataloget til udstillingen om William Morris.

Det er på tankegods fra disse, Morris bygger sit virke med ordene: "Jeg ønsker ikke kunst for nogle få, uddannelse for nogle få eller frihed for nogle få".

MORRIS blev født i Walthamstow, dengang en landsby, men i dag en del af Nordøst-London.

Faderen var succesrig børsmægler og moderen kom fra overklassen.

Morris var ud af en søskendeflok på syv og viste tidligt særlige evner. Allerede som fireårig kunne han læse. Da han var otte, fik hans far den lokale smed til at lave en rustning til Morris.

SOM ægte ridder kunne han nu tage på eventyr på sin pony. Han fiskede, gik på jagt, gik ture i skoven og udforskede forladte bygninger med sine ældre søstre.

Allerede i barndommen blev kærligheden til naturen

etableret.

Og det blev da også den engelske fauna og flora, som Morris i fuldt flor lod indtage de ikoniske tapeter og tekstiler han skabte for at forskønne engelske hjem.

De skulle afløse de eksklusive gobeliner, som et demokratisk og billigt modspil.

MORRIS' skoletid blev ikke lykkelig. Han gik på Marlborough College i 1847, men besluttede sig herefter for at blive selvstuderende hvor fokus var arkæologi og gotisk arkitektur.

I 1853 påbegyndte han teologistudiet, hvor han en af de første uger blev venner med Edward Coley Burne-Jones (1833-98), der også ønskede at blive præst. Denne tilsluttede sig senere den kontroversielle gruppe af unge malere, prærafaelitterne, og forblev livet ud Morris' nærmeste ven.

DET VAR da også Burne-Jones, der introducerede Morris for en gruppe mennesker der dyrkede kristen socialisme og poesi mere end teologistudiet.

Morris begyndte at skrive digte og da de to venner mødte den samfundskritiske forfatter og kunstkritiker John Ruskin (1819-1900) resulterede det i et endeligt farvel til teologien og et goddag til kunsten med fokus på middelalderens værdier.

MORRIS og Burne-Jones rejste nu rundt i Frankrig og besøgte gotiske katedraler, som de dyrkede som højdepunkter fra middelalderen, fordi de var skabt i et ligeværdigt samarbejde mellem kunstnere, arkitekter og

håndværkere.

Morris' mål var at være med til at skabe et klasseløst samfund med ligeværd mellem kønnene og et samfund hvor ingen blev udnyttet. Morris besluttede sig nu for et liv som arkitekt og venen ville gå kunstnervejen og de delte en lejlighed i London. Til denne designede Morris et møblement, som en lokal snedker fremstillede. I fællesskab med kunstnerne dekorerede de møblerne.

Sammen fortsatte de to venner deres mission om at lade brugs- og kunstgenstande blive skabt af levende hænder i naturmaterialer.

I 1860 flyttede Morris med sin hustru Jane Morris, som han året før var blevet gift med til "Red House", designet og bygget af Morris' ven, Philip Webb.

Huset lå langs den gamle pilgrimsrute og blev skabt i et samarbejde mellem kvinder og mænd med kreative, håndværksmæssige og kunstneriske talenter. Vægmalier, broderier, møbler, glas og mosaikker blev skabt ved fælles hjælp.

Kunstnerkollektivet, som det nærmest udviklede sig til, blev da også spiren til den såkaldte Arts & Craft-bevægelse som udvikledes i 1890'erne med Morris i spidsen.

UDOVER at designe og fremstille tapeter og tekstiler var Morris en fremragende kok.

Han mente, at kvinder og mænd burde ligestilles i alle livets forhold og havde en helt særlig interesse for hjemmet som særligt afgø-

rende for menneskers velvære.

Det er da også utænkeligt at forestille sig Arts & Craft-bevægelsen og senere kredsen omkring Virginia Woolf fra Bloomsbury-gruppen uden Morris. Det er i hjemmet vi lader op omgivet af skønhed og nære relationer skærmet fra den store verden derude.

MORRIS' politiske engagement udviklede sig med årene, men i dag er Morris mest kendt for sine fantastiske mønstre og ornamentter. En slags skønhedens forkæmper.

Det er dog vigtigt at forstå Morris' intention med sit arbejde. Han dyrkede skønheden fordi, den ikke bare handlede om æstetik, men om etik. Hvordan ønsker vi at leve? Lever vi det liv vi ønsker? Omgiver vi os med møbler og brugsgenstande der er skabt i respekt for menneske og natur? Morris er mere aktuel end nogensinde før. Er der noget at sige til, at unge arkitekter og designere fortsat lader sig inspirere?

I MIN ungdom præsenterede en norsk veninde mig for Morris' kunstneriske univers i form af notesbøger og postkort efter at have været au-pair i London. Siden har Morris' mønstre bidt sig fast i mit sind.

Måske hænger det sammen med at være vokset op på et gartneri på landet hvor fugle og blomster var en fast bestanddel af hverdagen.

Det spejler Morris, når jeg i dag sidder i sofaen og nyder mine kunstbøger med hans mønstre, ligesom jeg drømmer om at besøge museet William Morris Gallery i Walthamstow, der er viet til dennes liv og værk.

MARIA STENSGÅRD POULSEN fra Nibe er lektor i gymnasieskolen. Cand. mag. i kunsthistorie og dansk fra Aarhus Universitet i 2009. E-mailadresse: maria.stensgaard@hotmail.com. Hjemmeside: mariastensgaard.dk.

